

Järvi-Suomen Energia Oy:n sijoittamislupahakemus sähköverkon saneeraamista varten 20 kV ilmajohtoon ja 0,4 kV maakaapelin ja pylväsmuuntamojen rakentaminen, Vaahersalo

RAKYL 17.12.2025 § 165

Valmistelija	Rakennustakastaja Juha Karvinen, juha.harvinen@savonlinna.fi , puh. 044 417 4692 sekä tarkastusinsinööri Jari Heiskanen, jari.heiskanen@savonlinna.fi , puh. 044 417 4521
Selostus	Järvi-Suomen Energia Oy on jättänyt Savonlinnan rakennus- ja ympäristölautakunnalle maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 161 §:n mukaisen 21.11.2023 päivätyn hakemuksen, joka koskee 20 kV ilmajohtoa ja 0,4 kV maakaapelia sekä pylväsmuuntamoja Vaahersalon kylän alueella sijoittamiseksi tiloilla Marjamäki 740-559-2-68, Lähderinne 740-59-2-69, Mattila 740-559-2-54, Mäntylä 740-559-2-13, Rauhala 740-559-1-28, Penttilä 740-559-1-32, Marlonniemi 740-559-1-4, Sauna-aho 740-559-2-56, Tahvanala 740-559-2-55, Matinniemi 740-559-2-65, Koivuranta 740-559-2-45, Kesäniemi 740-559-4-101, Lahtela 740-559-2-10, ja Pajupirtti 740-559-3-79. Hakemuksen mukaan Järvi-Suomen energia ei ole päässyt sopimukseen kyseisten kiinteistöjen maanomistajien ja Mäntyniemen yksityistien tiekunnan kanssa johtojen ja laitteiden sijoittamisesta kyseiselle alueelle. Hakemus liitteineen on <u>pöytäkirjaliitteenä A</u>. Hakemuksen mukaan kiinteistöjen Heikkilä 740-559-1-13, Lähderinne 740-59-2-69 ja Marlonniemi 740-559-1-4 osalta on voimassa olevat pysyvät käyttöoikeussopimukset vaihtoehdon 1 mukaiselle Huittisen muuntoasemalle menevälle 20 kV johto-osuudelle, joka saneerataan paikalleen. Hakemuksessa ensisijainen Vaihtoehto 1 on esitetty pöytäkirjaliitteessä A liitekartassa 2. koko alueen suunnitelmana. Vaihtoehdon 1 mukainen tarkempi suunnitelma johtojen sijoittumisesta lupahakemuksessa mainitun kiinteistön alueille, on esitetty pöytäkirjaliitteen A liitteissä 3-6. Hakemuksen karttaliitteessä sijoitettavat johdot on esitetty uusien ilmajohtojen osalta punaisella yhtenäisellä viivalla ja uusien maakaapeliensa osalta punaisella katkoviivalla. Hakemuksen mukaan: <u>"Marjamäki 740-559-2-68. Uusi 20 kV ilmajohto sijoitetaan Vaahersalontien varteen.</u> (Liite 4) <u>Lähderinne 740-559-2-69. Uusi 20 kV ilmajohto sijoitetaan Vaahersalontien varteen. Samoihin pylväisiin sijoitetaan kiinteistön eteläpäässä 0,4 kV ilmajohto. Kiinteistön rajalle sijoitetaan 20 kV pylväsmuuntamo.</u> Saneerattavan 20 kV ilmajohtoon pylväät ja johtimet uusitaan käyttöoikeussopimuksen mukaiselle johtoalueelle. Käyttöoikeussopimus on allekirjoitettu 20.2.2003. (Liite 4) <u>Mattila 740-559-2-54. Saneerattavan 20 kV ilmajohtoon pylväät ja johtimet uusitaan käyttöoikeussopimuksen mukaiselle johtoalueelle. Linjan rakentamisesta on sovittu kirjeitse 1969, mutta kirjallista</u>

johtoaluesopimusta ei ole tehty. Vaahersalontien varteen sijoitettavasta 20 kV ilmajohdosta on tehty kirjallinen sopimus. (Liite 4)

Heikkilä 740-559-1-13. Saneerattavan 20 kV ilmajohdon pylvää ja johtimet uusitaan käyttöoikeussopimuksen mukaiselle johtoalueelle. Käyttöoikeussopimus on allekirjoitettu 1.11.2019 (Liite 4)

Mäntvlä 740-559-2-13. Uusi 20 kV ilmajohto sijoitetaan Vaahersalontien varteen. Kiinteistöä palveleva, sähköliittymälle menevä 0,4 kV maakaapeli, sijoitetaan pihatien varrelle. (Liite 4)

Rauhala 740-559-1-28. Uusi 20 kV ilmajohto sijoitetaan Vaahersalontien varteen. Kiinteistöä palveleva, sähköliittymälle menevä 0,4 kV maakaapeli, sijoitetaan pihatien varrelle. (Liite 6)

Penttilä 740-559-1-32. Uusi 20 kV ilmajohto sijoitetaan Vaahersalontien varteen. Kiinteistöllä oleva 20 kV pylväsmuuntamo uusitaan ja siitä viedään kiinteistön sähköliittymälle 0,4 kV ilmajohto osan matkaa yhteiskäytössä 20 kV ilmajohdon kanssa ja osan matkaa 0,4 kV maakaapelilla. Nykyisen 0,4 kV ilmajohdon pylviä uusitaan. (Liite 6)

Marlonniemi 740-559-1-4. 20 kV ilmajohtojen pylvää ja johtimet uusitaan käyttöoikeussopimuksen mukaiselle johtoalueelle. Muuntamon paikkaan ja 0,4 kV ilmajohdon rakenteisiin tulee pieniä muutoksia. Maadoituksia lisätään muuntamolle ja 0,4 kV verkkoon. Tammasaareen menevä vesistökaapeli kaivetaan kiinteistön rannassa olevalta 0,4 kV pylvältä veteen. Käyttöoikeussopimus nykyisistä johdoista ja rakenteista on allekirjoitettu 29.3.2020. (Liite 5)

Sauna-Aho 740-559-2-56. Uusi 20 kV ilmajohto sijoitetaan Mäntyniementien varteen. Samoihin pylväisiin osalle matkaa sijoitetaan yhteiskäyttöön 0,4 kV ilmajohto. Sähköliittymille meneviä 0,4 kV maakaapeleita sijoitetaan kiinteistöllä olevien teiden varsille. (Liite 4)

Tahvanala 740-559-2-55. Uusi 20 kV ilmajohto sijoitetaan Mäntyniementien varteen. Kiinteistöä palveleva, sähköliittymälle menevä 0,4 kV maakaapeli, sijoitetaan pihatien varrelle. (Liite 4)

Matinniemi 740-559-2-65. Uusi 20 kV ilmajohto ja pylväsmuuntamo sijoitetaan Mäntyniementien varteen. Muuntamolta eteenpäin kaivetaan uusi 1 kV maakaapeli Mäntyniementien varteen. Sähköliittymille meneviä 0,4 kV maakaapeleita sijoitetaan kiinteistöllä olevien teiden varsille (Liite 4)

Koivuranta 740-559-2-45. Kiinteistöä palveleva, sähköliittymälle menevä 0,4 kV maakaapeli kaivetaan tontille. (Liite 4)

Kesäniemi 740-559-4-101. Kiinteistöllä olevaan 0,4 kV ilmajohtoon lisätään tukipylväs. (Liite 3)

Lahtela 740-559-2-10. Kiinteistön rajalle kaivetaan 0,4 kV maakaapeli ja lisätään yksi jakokaappi. (Liite 4)

Paiupirtti 740-559-3-79. Kiinteistöä palveleva, sähköliittymälle menevä 0,4 kV maakaapeli kaivetaan tontille. (Liite 4)

Mäntyniemen yksitvistien tiekunta. Uusi 20 kV ilmajohto sijoitetaan Mäntyniementien varteen. Pylväät sijoitetaan tiealueen ulkopuolelle, mutta ilmajohdon johtoalue sijoittuu osittain tiealueelle. Tiealueelle kaivataan maakaapeleita, maadoituksia ja teiden alituksia. (Liite 4)

Ilmajohdon suunnittelussa on pyritty huomioimaan poistettava puusto ja sijoittamaan johto siten, että siitä olisi mahdollisimman vähän rasitetta kiinteistöjen käytölle. 20 kV johtoalueen leveys tiealueiden vieressä vaihtelee 5-10 metrin välillä.”

Hakemuksessa on esitetty vaihtoehdoksi 2 maanomistajien esittämä vaihtoehto, joka on koko suunnitelma-alueen osalta merkitty hakemuksen karttaan liitteessä 7. vaihtoehdossa 2 olisi tarkoituksena rakentaa koko alueen sähköjakelu maakaapelina. Vaihtoehdon 2 mukaiset tarkemmat suunnitelmat johtojen ja laitteiden sijoittumisesta kiinteistöjen alueelle, on esitetty liitteissä 8-11.

Järvi-Suomen Energia Oy ei hyväksy tätä kehityssuunnitelmansa vastaista esitystä eikä pidä tätä kustannuksiltaan kohtuullisena vaihtoehtona.

Hakemuksen mukaan vaihtoehto 2 sijoittuu pääosin aiemmin hakemuksessa mainittujen kiinteistöjen alueille. Uusina kiinteistöinä Ukonniityntien varressa maakaapeli sijoittuisi kiinteistöjen Jussila 740-559-1-8, Tapiola 740-559-1-7 ja Haukiniemi 740-559-1-25 alueille. Tämän vaihtoehdon osalta ei ole selvitetty tarkemmin maanomistajien ja ELY-keskuksen suostumusta.

Alkuperäisessä suunnitelmassamme Ukonniityntien varteen oli suunniteltu ilmajohto, mutta siitä luovuttiin maanomistajien kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen ja päädyimme esittämään hakemuksessamme vaihtoehdon 1 mukaista ilmajohtohaaraa.

Hakemuksen mukaan kustannusvertailu investointikustannusten osalta vaihtoehto 2 on 95 % kalliimpi kuin vaihtoehto 1. Euromääräisesti investointikustannusten ero on noin 145 000 euroa.

Koko hanketta tarkasteltaessa vaihtoehto 2 on 32 % kalliimpi kuin vaihtoehto 1, kun otetaan huomioon investointikustannusten lisäksi myös 50 vuoden aikana tehtävät korjausinvestoinnit, kunnossapitokustannukset ja keskeytyksestä aiheutuva haitta. Euromääräisesti kokonaiskustannusten ero on noin 79 000 euroa.

Tarkempi kustannusvertailu on hakemuksen liitteessä 12. Kallio-osuuksien määrä vaikuttaa merkittävästi kustannuksiin.

Hakemuksessa ilmoitetut ilmajohdon rakentamisesta aiheutuvat haitat olisiva pääosin normaaleja maa- ja metsätaloushaittoja, jotka korvataan maanomistajalle keskinäisissä neuvotteluissa sovitulla tavalla tai ellei niistä pystytä sopimaan, niin ne ratkaistaan maanmittauslaitoksen korvaustoimituksessa.

Maakaapelista aiheutuvat haitat ovat hakemuksessa kerrottu lähinnä rakennusaikaisiksi.

Verkkoyhtiö on perustellut hakemustaan sähkömarkkinalaki (9.8.2013/588) edellytyksellä, että verkonhaltijoiden on suunniteltava ja rakennettava, ja ylläpidettävä jakeluverkko toiminnan laatuvaatimusten mukaisesti.

Jakeluverkonhaltijoiden on lain mukaan tullut laatia energiavirastolle jakeluverkkoansa koskeva kehittämissuunnitelma, joka sisältää toimenpiteet toiminnan laatuvaatimusten täyttämiseen ja ylläpitämiseen jakeluverkossa."

Hakemuksessa on lisäksi kerrottu: *"Kehittämissuunnitelman mukaisesti tässä nimenomaisessa tapauksessa olemme siirtämässä ilmajohtoverkkoja metsistä teiden varsille. Metsässä sijaitsevat ilmajohtoverkot ovat tien varrella sijaitsevia johtoja alttiimpia myrskyjen ja lumikuormien aiheuttamille sähkötoimituksen keskeytyksille. Lisäksi metsissä sijaitsevien johtojen korjaaminen on hitaampaa ja kalliimpaa, kuin teiden varsilla sijaitsevien johtojen. Energiavirasto on hyväksynyt Järvi-Suomen Energia Oy:n voimassa olevan kehittämissuunnitelman ja valvoo sen toimeenpanoa. Järvi-Suomen Energia Oy:n tulee tätä määräyksen mukaisesti laadittua kehittämissuunnitelmaa noudattaa ja toteuttaa jo asiakkaiden syrjimättömän ja tasapuolisen kohtelunkin nimissä.*

Kehittämissuunnitelmassa koko verkkoalueelle on määritetty kulloiseenkin olosuhteeseen teknis-taloudellisin verkostoratkaisu. Uusi johto ei ole kohtuullisin kustannuksin toteutettavissa muutoin kuin Energiavirastolle laatimassamme kehittämissuunnitelmassa esittämälläme Vaihtoehdon 1 mukaisella tavalla. Ilmajohdon siirtäminen tien varteen vähentää alueen sähkönkäyttäjien sähkötoimituksen keskeytyksiä merkittävästi.

Vaihtoehdossa 2 esitetty maakaapelointi ei ole voimassa olevan kehittämissuunnitelman mukainen, eikä esitetty kaapelointi ole teknis-taloudellisin perustein perusteltavissa. Mikäli kaikki rakenteilla olevan ilmajohtoverkon kohteet kaapeloitaisiin, kustannusvaikutus olisi kohtuuton, minkä johdosta kaikkia suunniteltuja investointeja ei vuositasolla pystyttäisi tekemään ja sähkömarkkinalain edellyttämä toimitusvarmuusvaatimus ei toteutuisi lain määäämässä aikataulussa. Asiakkaiden ja kiinteistönomistajien tasapuolisen kohtelun takaamiseksi emme kaapeloi yksittäisiä kiinteistöjä tai johto-osia, jotka eivät ole teknis-taloudellisesti perusteltavissa. Saneeraukset pyritään toteuttamaan mahdollisimman yhdenmukaisin kehittämissuunnitelmaan perustuvien verkkorakenteiden, jotta verkkoyhtiöille asetetut toiminnan laatuvaatimukset täyttyvät.

Johdon sijoittamista ei voida tyydyttävästi järjestää muualle teknis-taloudellisesti, kohtuullisin kustannuksin ja vastaamaan sähkömarkkinalain (9.8.2013/588) verkonhaltijoille asettamaan velvollisuuteen parantaa jakeluverkon toiminnan laatuvaatimuksia.

*Pyyntömme: Viittaamme maankäyttö- ja rakennuslain (5.2.1999/132) 161 5:ään yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamisen osalta ja pyydämme, **että kunnan rakennusvalvontaviranomainen määräisi meidät sijoittamaan johdot vaihtoehdon 1 mukaisesti."***

MRL 161 § 1 mom. mukaan "Kiinteistön omistaja ja haltija ovat velvollisia sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita ja rakennelmia. Johtoa tai muuta laitetta ei saa rakentaa niin, että vaikeutetaan alueen kaavoitusta tai kaavan toteuttamista. Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei sijoittaminen aiheuta huomattavaa

haittaa kiinteistön käytölle. Sopimus johdon tai muun laitteen sijoittamisesta sitoo myös kiinteistön uutta omistajaa ja haltijaa.”

Hakemuksessaan Järvi-Suomen Energia Oy on esittänyt kaksi vaihtoehtoa johdon sijoittamiseksi.

Asian tiimoilta on pidetty ennen sijoituslupahakemuksen jättämistä Savonlinnan elinkeinotoimen järjestämänä 9.11.2023 neuvottelutilaisuus, jossa on yritetty tehdä sovittelua. Kaikilla maanomistajilla ei ole ollut mahdollisuutta osallistua kyseiseen keskustelutilaisuuteen. Ainoa yhteinen sovittelu ratkaisuehdotus oli Ukonniementie tien varteen (ilmaan tai maahan aurattava) sijoitettavasta johdosta luopuminen. Ratkaisussa ilmajohto jäisi olemassa olevana ilmajohtona. Palaverista ei ole muistiot.

Seuraavaksi on pidetty maastokatselmus 26.1.2024. Katselmuksen muistio on pöytäkirjaliite B. Katselmuksessa käydyn keskustelun perusteella katselmusmiehet totesivat, ettei katselmuksessa päästä sopuun. Verkkoyhtiön edustajan ilmoittaman osa maanomistajista on tehnyt sopimuksen tai olemassa oleva sopimus on voimassa. Lisäksi esille on tuotu uusia linjauksia ja osassa tapauksista on vielä niin sanotusti neuvottelu meneillään. Kaikilta hakemuksessa olleilta maanomistajilta pyydetään kirjalliset vastineet hakemukseen ja siinä esitettyihin perusteluihin. Myös Järvi-Suomen Energia Oy:lta pyydetään hakemukseen tarkennusta eri kiinteistöjen kohdalla tapahtuneisiin muutoksiin sopimuksissa tai linjauksissa sekä uusiin esitettyihin vaihtoehtoihin

Kiinteistön 740-559-1-13 omistajina ovat jättäneet 6.3.2023 päivätyn vastineen (pöytäkirjaliite C):

”Kiinteistön 740-559-1-13 omistajina hyväksymme sähköjohdon sijoittamisen kyseiselle kiinteistölle siten, että Ukonniityntien länsipäässä olevalle muuntajalle kulkeva 20 kV ilmajohto kulkee nykyistä johtokäytävää pitkin voimassa olevan käyttöoikeussopimuksen mukaisesti. Tästä ratkaisusta päästiin yksimielisyyteen sähköyhtiön edustajien, vaahersalolaisten maanomistajien, Vaahersalon kyläyhdistyksen sekä kunnan edustajien keskinäisessä kokouksessa 9.11.2023 Savonlinnassa ja edelleen 26.1.2024 pidetyssä katselmuskokouksessa. Ilmajohdon sijoittaminen on siis Järvi-Suomen Energia Oy:n hakemuksessa esitetyn vaihtoehto 1:n mukainen.

Katselmuksessa ja katselmuskokouksessa oli esillä myös muita vaihtoehtoja sähköverkkouudistuksen tekemiseksi katselmoitujen kiinteistöjen alueella. Vaihtoehtoissa esitettiin osaa uudistuksesta tehtäväksi maakaapelointia käyttäen ja/tai uusien/kunnostaen olemassa olevia ilmajohtoja muiden kuin omistamamme kiinteistön alueella. Selvyyden vuoksi toteamme, että hyväksymme muutkin sellaiset ratkaisut, joissa Ukonniityntien päähän kiinteistömme läpi kulkeva 20 kV ilmajohto kulkee nykyistä johtokäytävää pitkin.”

Kiinteistön 740-559-2-68 omistaja on jättänyt 5.3.2023 saapuneen vastineen (pöytäkirjaliite D):

”Suunnitelmassa oleva sähköverkon saneeraus tuo haittaa metsätalouden harjoittamiseen omistamallani tilalla 740-559-2-68. Puutavaran käsittely ja varastointi vaikeutuu tien varressa johtuen sähkölinjan suojaetäisyyksistä ja mahdollisesti estää varastoinnin. Samasta syystä haittaa tai estää puutavaran lastauksen ja jatkokuljetuksen. sähkölinjan suojaetäisyyksistä johtuen niittämätön varastointitila ja työturvallisuus riskit voivat olla esteenä puukaupoille. Uutta sähkölinjaa tulisi tilalleni noin 650 m matkalle ja se pienentää metsätalousmaan pinta-alaa tilaltani. Nykylinjauksella tulevan linjan alle jäisi tilan eteläpäässä oleva kapea kiila lähes kokonaan. Suojavyöhykkeen ulkopuolelle voisi jäädä muutama metri metsätalousmaata, jota ei voi hyödyntää. Sähkölinjan takia tilalleni tulee hyödytöntä joutomaata määräämättömäksi ajaksi. Saatavat korvaukset ovat minimaalliset ja sopimukselle ei ole päättymisaikaa. Metsätaloustaloudessa saisin paremman tuoton samassa ajassa mitä linja siinä on. Vuosittainen korvaus menetetyistä tuotoista olisi edes kohtuullista pysyvästä haitasta. Maakaapeloinnilla välttyttäisiin näiltä haitoilta tai sitten linjan saneeraus tehtäisiin vanhaa sähkölinjaa hyväksi käyttäen kuten katselmuksessa ehdotin. Näihin vaihtoehtoihin olisin suostuvainen. Puutavaran varastoinnissa ja työskentelyssä linjan läheisyydessä turvaetäisyydet 1-45kv linjaan ovat, alla 2m ja sivulla 3m. Riittävätkö turvaetäisyydet nykyisen suunnitelman mukaiseen sähkölinjaan puutavaran käsittelyssä. Jos suunnitelman mukainen sähkölinja toteutuu, on verkon rakentaja velvollinen rakentamaan puutavaran varastointiin omalla kustannuksellaan paikan/tien puiden varastointiin, jos se haittaa metsätalouden harjoittamista. Kantavuus pitää olla sama kuin Vaahersalon tiellä. Jos uusi sähkölinja toteutuu pitäisi vielä tarkastella tolppien paikkoja tien varressa. Tilani eteläpäässä (kiila) linjan siirto tien toiselle puolelle mistä lähtee kunnostettava linja rantaan päin.”

Kiinteistöjen 740-559-2-56 ja 740-559-2-69 omistajina ovat jättäneet 6.3.2023 päivätyn vastineen (pöytäkirjaliite E):

Sähköyhtiö ehdottaa sähkölinjojen toteutukseksi vaihtoehtoa (nro 1), joka sisältää uuden leveän ilmalinjan rakentamista mm. Mäntyniementien ja Vaahersalontien varteen. Me maanomistajat vastustamme tätä vaihtoehtoa. Tiet ovat päivittäisessä virkistyskäytössä ja sähkölinjan rakentaminen tien varteen muuttaisi kapeiden teiden ympäristön luontoa merkittävästi. Vaahersalon kyläläisten kannalta tämä asia koskettaa tiiviin kyläyhteisön elämää. Ei vain tämän käsittelyn ajan, vaan joka päivä tulevaisuudessakin.

Toinen sähköyhtiön vertailun vuoksi esittämä vaihtoehto (nro 2) sisältää sähkölinjojen maakaapelointia hyvin laajalle alueelle, mikä saa näiden vaihtoehtojen kustannuserot kasvamaan suuriksi. Sähköyhtiö vetoaa kustannusten lisäksi myös teknisiin seikkoihin siinä, miten ja minne maakaapelia voidaan toteuttaa. Sähköyhtiön mukaan maakaapelivaihtoehto on kuitenkin teknisesti mahdollinen. Ovathan he sille antaneet oman kustannusarvionkin. Me maanomistajat olemme aktiivisesti pyrkineet etsimään vaihtoehtoja, jotka pienentäisivät investointikustannuksia ja toisivat eroavia intressejämme lähemmäksi toisiaan. Meille tärkeää on oma kotiseutu ja päätöksenteko sen hyvinvoinnin eteen. Vastaehdotuksillamme emme ole kannattamassa itsellemme taloudellisesti parasta vaihtoehtoa, vaan sitä, mikä toisi eniten yhteistä hyvää Vaahersalolle. Yhteisessä vastineessamme esitetyssä

uudessa vaihtoehdossa (nro 4) kustannusten ero ei enää ole ratkaiseva tekijä. Sähköyhtiö vetoaa ehdotuksessaan myös eri alueiden yhdenvertaisuuteen. Mielestämme yhdenvertaisuusperiaate on hyvä lähtökohta sähköverkon kehittämisessä. Jos se kuitenkin estää valitsemasta parempaa vaihtoehtoa yksittäisten kohteiden kehittämisessä, kehittämissuunnitelmasta poikkeaminen tulisi olla, ei vain mahdollista vaan suositeltavaa. Tasapuolisuus sähkölinjojen rakentamisessa sisältää ylipäätään monta eri aspektia. Kuten 26.1. käydyssä keskustelussa tuli ilmi, ei linjojen rakentaminen voi olla käytännössä tasapuolista, toteutuksissa tulee väistämättä alueellisia vaihteluita. Sähköyhtiön edustaja totesi 26.1., että Mäntyniementielle voitaisiin hänen puolestaan laittaa maakaapeli, mikäli sen kautta ei toimitettaisi sähköä useampiin saariin. Meidän kylämme läpi viedään sähköä toiselle alueelle, joten pikemminkin tasapuolista olisi, että tätä kylälle aiheutuvaa haittaa tasapainotettaisiin vetämällä sähkölinja vähemmän haittaa aiheuttavana maakaapelina. Sähköyhtiön esittämässä vaihtoehdossa meidän kylämme joutuisi sen sijaan ottamaan kannettavakseen kaikki sähkölinjasta johtuvat haittavaikutukset. Tätä ei voida pitää erityisen tasapuolisena, jos tasapuolisuuteen ylipäätään halutaan vedota.

Esittämämme vaihtoehto 4 yhdistää alueelle uutta ilmalinjaa, maakaapelia sekä osia vanhasta ilmalinjasta. Tämä vaihtoehto on myös sähköyhtiön ehdotusta ekologisempi: se säästää maastoa ja luontoa, ja lisäksi osa linjasta hyödyntää nykyisiä pylviä, joilla on vielä käyttöikä jäljellä.

Tulevaisuutta ajatellen on järkevää laittaa maakaapeli Mäntyniementielle jo tässä vaiheessa, kun otetaan huomioon todennäköisyys, että tulevaisuudessa esimerkiksi EU-säädökset voivat velvoittaa sähkölinjojen maakaapelointiin.

Olemme maanomistajina valmiita tinkimään omasta taloudellisesta edustamme kylämaiseman ja luonnon hyväksi. Sovintoehdotuksessamme osa linjoista jätettäisiin vanhalle paikalle, jolloin menetämme enemmän viljelykelpoista metsäalaa. Tämä pienentää huomattavasti sähköyhtiön esittämän maakaapelivaihtoehdon (vaihtoehto 2) ja ilmalinjavaihtoehdon (vaihtoehto 1) kustannuseroa. Sähköyhtiön talouden mittakaavassa ero on hyvin pieni, mutta yksittäisten ihmisten ja alueen luontomatkailua kehittävien yritysten mittakaavassa päätöksen seuraukset ovat eri luokkaa. Nämä seuraukset eivät rajoitu vain nykytilanteeseen, vaan ne vaikuttavat myös tulevaisuuden potentiaaliin alueellisen toiminnan suunnittelussa. Tämän takia Vaahersalon maisemalliset ratkaisut ovat merkityksellisiä myös Vaahersalon ja sen lähialueen matkailuyrittäjille.

Omistajilleen voittoa tavoittelevan sähköyhtiön kohdalla sähkölinjojen rakentaminen on vain investointi, jonka he ovat velvoitettuja tekemään. Yhteisessä maisemassa kulkevan avolinjan haitta puolestaan ei kosketa vain meitä maanomistajia, vaan koko kyläyhteisöä ja lähiseudun matkailuelinkeinon harjoittajia. Se ei myöskään kosketa vain meitä, meidän sukupolveamme, sillä mahdollisesti nyt tehtävä haitta siirtyy tulevien sukupolvien kannettavaksi. Siksi esitämme sähkölinjasaneeraukseen vaihtoehtoa, joka minimoi haitat ja on kompromissi ilmalinjojen ja maakaapeloinnin yhdistämisestä alueella. ”

Kiinteistöjen 740-559-2-56 ja 740-559-2-69 toisen omistajan valtakirjalla [REDACTED] on jättänyt 6.3.2023 päivätyn vastineen (pöytäkirjaliite F):

"26.1.2024 pidetyssä katselmuksessa ja siitä laaditussa muistiossa ei päästy Järvi-Suomen Energia Oy:n ja maanomistajien kanssa yksimielisyytään johtojen sijoittamisesta maastoon kaikkien katselmukseen kutsuttujen kiinteistöjen osalta.

Katselmuskokouksessa esillä oli maanomistajien esille tuoma vaihtoehto 3 johtojen sijoittamisesta Mäntyniementien ja Vaahersalontien varteen. Kokouksessa tuotiin myös esille vaihtoehto, jossa kiinteistöjen 2-66, 2-68, 2-65, 1-32, 1-28, 2-54, 2-55, 4-50, 2-59 ja 2-56 vanhaa ilmakaapelia voitaisiin hyödyntää sen sijaan, että Vaahersalontien viereen rakennettaisiin uusi ilmakaapeli. Keskustelusta jäi sellainen mielikuva, että tämä vaihtoehto olisi myös sähköyhtiön näkemyksen mukaan toteutettavissa. Vaihtoehdon yksityiskohdista ei katselmuskokouksessa kovin perusteellisesti keskusteltu.

Katsomme, että ennen lautakuntakäsittelyä vanhoja ilmakaapeleita hyödyntävää vaihtoehtoa tulisi vielä selvittää perusteellisemmin, ja olemme valmiit keskustelemaan sähköyhtiön kanssa myös sellaisesta vaihtoehdosta (vaihtoehto 4). Vanhoja ilmakaapeleita, uutta ilmakaapelia ja maakaapelia hyödyntävä vaihtoehto tarkoittaisi sitä, että entistä ilmalinjaa jäisi käyttöön noin 1,6 kilometriä, uutta ilmalinjaa rakennettaisiin Vaahersalontien varteen noin 300 metriä ja maakaapelia rakennettaisiin noin 1,6 kilometriä.

Johtoja sijoitettaisiin kiinteistölle 2-66, 2-68, 2-65, 1-32, 1-28, 2-54, 2-55, 4-50, 2-59 ja 2-56. Kaikkien näiden kiinteistöjen maanomistajat suostuvat tähän vaihtoehto 4:n."

Järvi-Suomen Energia Oy on antanut 16.2.2024 päivätyn vastineen, hakemukseen tarkennuksia eri kiinteistöjen kohdalla tapahtuneisiin muutoksiin sopimuksissa tai linjauksissa sekä uusiin eitettyihin vaihtoehtoihin (pöytäkirjaliite G):

"Kiinteistöjen sopimustilanteessa tapahtuneet muutokset

Hakemuksemme tekemisen jälkeen ovat seuraavat kiinteistöt hyväksyneet johtoalueen käyttöoikeussopimuksen ja heidän kohdaltaan voidaan hakemus peruuttaa: Mattila 740-559-2-54, Heikkilä 740-559-1-13, Marlonniemi 740-559-1-4 ja Koivuranta 740-559-2-45

Kiinteistön Marjamäki 740-559-2-68 omistajan esitys:

[REDACTED] esitti katselmuksessa suullisesti, että vanhaa ilmajohtolinjaa hyödynnettäisiin etelämmäksi.

Tämän hankkeen kannalta ilmajohtojen sijainti Vaahersalontien varressa on olennaisen tärkeä jakeluvarmuudelle. Vaahersalontien varren ilmajohto on tämän hankkeen ns. runkoreitti, jonka luotettavuus vaikuttaa koko Vaahersalon jakeluvarmuuteen. Käytännössä tämä esitys tarkoittaisi sitä, että ilmajohto jäisi suurelta osin entiselle paikalle metsään ja sähkömarkkinalain edellyttämiä vaatimuksia jakeluvarmuudelle ei saavutettaisi. Tavoitteenamme on kehittämissuunnitelmamme mukaisesti siirtää metsässä sijaitsevia ilmajohtoja teiden varsille. Sähkölínjan korjaaminen tienvarressa on huomattavasti nopeampaa ja puiden

kaatumisriski vähenee olennaisesti. Järvi-Suomen Energia ei hyväksy tätä esitystä edellä mainituilla perusteilla.

Kiinteistön 740-559-2-56 ja 2-69 edustajan esitys:

███ esittää muutoksena vaihtoehtoon 2, että Mäntyniementien ja Vaahersalontien varteen rakennetaan osittain ilmajohtoa. Vaahersalontien varressa ilmajohtoa toteutettaisiin Mäntyniementien molemmiin puoliin ja Mäntyniementien varressa Vaahersalontieltä alkaen itään päin, yhteensä noin 400 metrin matkan.

Emme pidä esitystä hyväksyttävänä. Mäntyniementien varteen suunniteltu 20 kV muuntamo on tarve sijoittaa pitemmälle, 800 metrin päähän Mäntyniementien alusta. Osa Mäntyniementien varresta tulisi tässä esityksessä 20 kV ilmajohtona ja osa 20 kV maakaapelina. Vastaava tilanne tulisi Vaahersalontien varressakin, alkuosa rakennettaisiin ilmajohtona ja loppuosa kaapeloitaisiin. Esitys synnyttäisi sekaverkkoa, jossa välillä olisi ilmajohtoa ja välillä maakaapelia. Rakentamistavan tulee olla yhteneväinen koko johto-osuudella.

Sekaverkon rakentamista pyritään välttämään seuraavista syistä:

Sekaverkon sähkötekniinen suojaus muuttuu haasteellisemmaksi. Pylväsnousujen määrän kasvaessa kaapelivaippojen vetäytymisvikojen määrä kasvaa. Ylijännitesuojien ja turhien liitoksien määrä kasvaa. Sekaverkossa on tarvetta entistä useammille erottimille. Lisääntyvien komponenttien myötä myös tarkastettavia kohteita on enemmän ja tarkastuskierto on erilainen. Maasulkuvirrat ja loistehon kompensointitarve kasvaa ja hajautettujen laitteistojen suunnittelu on haasteellisempaa. Askeljännitteen riski kaapeloiduilla osuuksilla voi muodostua ongelmaksi. Ilmajohto-kaapeli sekaverkossa ukkosen aiheuttamat rakenneviat lisääntyvät: Ylijännite kuormittaa maakaapeleita, ylijännitesuojilla pyritään ehkäisemään ylijännitteen pääsemistä maakaapeliverkkoon -> Ukkoset hajottavat vuosittain useita ylijännitesuoja 20 kV pylväspäätteillä aiheuttaen keskijänniteverkon vian.

Vaihtoehto ei edelleenkään täyttäisi hakemuksessamme esittämiämme kehityssuunnitelmamme linjauksia, eikä olisi maanomistajien kannalta tasapuolinen vaihtoehto.

Vaihtoehtojen 1 ja 2 laskelmat ovat tehty oikein. Kustannuksissa on huomioitu paikalleen jätettävän ilmajohtoon saneeraamisesta aiheutuvat kustannukset. Ukonniityntien päähän menevän linjan purkamista aiheutuu normaalit purkukustannukset, koska vanhat pylväät on uusittava ja johtoalueen leveys tarkistettava vastaamaan 10 metrin levyistä johtokatua. Linjan uusiminen vanhalle paikalle on tehtävä myös sähkönjakelu keskeytettynä. Tämä vanhan ilmajohtoreitin huomioiminen laskelmissa koskee vaan ilmajohtovaihtoehtoa. Se voidaan jättää enteiselle paikalle, vaihtoehtona uuden ilmajohtoon rakentamiselle Ukonniementien varteen. Selvennyksenä vielä, että maakaapelointivaihtoehdossa vanha ilmajohto poistuisi, koska emme hyväksyisi sekaverkon rakentamista tässäkään tapauksessa.

Lisäksi olemme käyneet suunnittelumme kanssa eri sijoitusvaihtoehtoja läpi. Pohtimissamme vaihtoehdoissa 20 kV ilmajohto täytyisi sijoittaa tai jäisi metsään entiselle paikalle. Sähkömarkkinalain edellyttämiä

vaatimuksia jakeluvarmuudelle ei saavutettaisi. Kuten aiemmin totesimme, tavoitteenamme on kehittämissuunnitelmamme mukaisesti siirtää metsässä sijaitsevia ilmajohtoja teiden varsille.”

Seuraavaksi on pidetty maastokatselmus 9.4.2024, koska on tuotu selkeitä muutosesityksiä ja kommentteja alkuperäiseen hankkeeseen verrattuna. Katselmuksen muistio on pöytäkirjaliite H. Katselmuksessa käydyin keskustelun perusteella katselmusmiehet totesivat, ettei katselmuksessa päästä sopuun eri vaihtoehtojen välillä. Verkkoyhtiön edustajan kertomana esille tuotujen vaihtoehtojen 3 ja 4 välillä esitettiin vaihtoehtoon 3 muutoksia. Verkkoyhtiö ja maanomistajat jatkavat neuvottelua esityksen pohjalta ja pyrkivät löytämään kaikkia osapuolia tyydyttävän ratkaisun. Verkkoyhtiötä pyydetään kirjallinen vastine uusiin vaihtoehtoihin.

Järvi-Suomen Energia Oy:lle, Suur-Savon Sähkö Oy:lle, Eltel Oy:lle ja kaupungille on toimitettu kannanotto, jossa on useita allekirjoittajia (pöytäkirjaliite I):

”Kannanotto

Suur-Savon Sähkö-konserniin kuuluva Järvi-Suomen Energia Oy suunnittelee sähkönjakeluverkon uudistusta Punkaharjun Vaahersalossa. Tarkoituksena on parantaa sähkön toimitusvarmuutta siirtämällä osa nykyisestä jakeluverkosta tienvarsille ja korvata osa ilmakaapeloinnista maakaapeleilla. Me allekirjoittaneet yritykset, yhteisöt ja henkilöt emme vastusta sähkön toimitusvarmuuden parantamista. Emme kuitenkaan hyväksy uusien ilmajohtojen rakentamista Vaahersaloon, Ukonniityntien, Mäntyniementien ja Vaahersalontien varteen tai muuallekaan Vaahersaloon. Uusien ilmajohtojen rakentaminen ei ole hyväksyttävissä maisemallisista, matkailullisista, luonnonsuojelullisista eikä ihmisten viihtyvyyteen ja virkistyskäyttöön liittyvistä syistä. Ilmajohtojen rakentaminen tulisi aiheuttamaan haittaa Vaahersalon luonto- ja virkistysarvoille. Näkemämme suunnitelmat ovat sellaisia, että ilmajohdot tulisivat joissain kohdin kulkemaan sellaisten metsäalueiden läpi, joita hoidetaan jatkuvan kasvatuksen periaatteella, niille ei siis tulla jatkossakaan tekemään avohakkuita. Muun muassa Ukonniityntien varressa kasvaa vanhoja, järeitä mäntyjä, lehtikuusia ja haapoja, jotka ovat maisemallisesti tärkeitä. Huomattava osa niistä jouduttaisiin kaatamaan ilmajohdon vaatimalta käytävältä. Suunniteltujen ilmajohtojen alueella esiintyy useissa kohdin mm. valkoselkä- ja harmaapäätikkoja, palokärkiä ja muita lajeja, jotka ovat riippuvaisia vanhoista, järeistä puista. Ilmajohdot aiheuttavat huomattavan maisemahaitan. Vaahersalossa ja sen läheisyydessä sijaitsee useita matkailuyrityksiä, jotka hyödyntävät Vaahersaloa toiminnassaan. Saaren eteläosassa sijaitsee Sumpunlahden virkistysalue, jonka yleisilmettä ja palvelutasoa on viime vuosina kohennettu niin Savonlinnan kaupungin ja matkailuyritysten toimesta kuin saarelaisten ja Vaahersalon kyläyhdistyksen talkootyönäkin. Sumpunlahteen kuljetaan paitsi autoilla, myös jalkaisin, maasto- ja tavallisilla polkupyörillä, veneillä ja kanootteilla, retkiluistimilla sekä hiihtäen ja moottorikelkoilla. Sumpunlahteen johtavat reitit sijoittuvat siten, että uudet ilmajohdot olisivat osa reitiltä näkyvää maisemaa. Saaren maisema ja luontoarvot ovat tärkeitä paitsi matkailuelinkeinolle, myös saaren vakituksille asukkaille ja kesäasukkaille. Maakaapeloinnilla haitat niin maisemalle kuin luontoarvoillekin jäävät huomattavasti vähäisemmiksi kuin ilmajohdoilla tai -kaapeleilla. Suunnitteluvaiheessa olemme kuulleet ELTEL Oy:n henkilöstöltä perusteluksi ilmajohtojen käytölle maakaapeloinnin kalleuden. Tämä ei mielestämme ole käypä perustelu. Järvi-Suomen Energian sähköverkkojen kehittämissuunnitelman liitteenä on eri kaapelointiratkaisujen kustannusvertailu. Haja-asutusalueen yli 300 kVA:n runkosähköverkossa maakaapelitekniikka on elinkaarikustannuksiltaan

edullisin vaihtoehto. Alle 300 kVA:n runkosähköverkossa maakaapeli on noin 12% kalliimpi kuin ilmajohto. Säteillettävän sähköverkon kohdalla maakaapeloinnin ja ilmajohtojen elinkaarikustannusten ero on jokseenkin olematon, noin 1%. Vaahersalo on kuitenkin suurehkojen järvenselkien ympäröimä metsäinen saari, ja ilmajohtojen päältä joudutaan nykyisinkin säännöllisesti raivaamaan tuulenkaatoja. Myrskytuhojen aiheuttamat kustannukset ovat saarella väistämättä korkeammat kuin Järvi-Suomen Energian alueella keskimäärin. Tuulisuus tulee ilmastoennusteiden mukaan lisääntymään, jatkuvan kasvatukseen yleistyminen ja routaisuuden väheneminen ovat jo lisänneet ja lisäävät jatkossa yhä enemmän tuulivahinkojen todennäköisyyttä. Tässä yhteydessä on hyvä myös huomata, että esimerkiksi Ukonniityntiellä ei ole aurausta eikä talvikunnossapitoa, joten tienvarteen siirtämisen hyödyt jäävät lumipeitteisenä aikana toteutumatta.

Ilmajohtojen käytöllä rakentamisvaiheessa saavutettu säästö menetetään kalliimpina ylläpitokustannuksina. Järvi-Suomen energia hallinnoi 28 000 kilometrin pituista jakeluverkostoa ja sähkönjakelu tuottaa sille vajaan 150 miljoonan euron liikevaihdon. Muutaman kilometrin jakeluverkon osan toteuttaminen joko ilmajohtona tai maakaapelina ei voi olla Järvi-Suomen Energialle taloudellisesti merkittävä asia. Vaahersalon asukkaille, alueen matkailulle ja Vaahersalon luonto- ja virkistysarvoille se sen sijaan on erittäin merkittävä. Esimerkiksi Järvi-Suomen Energian länsipuolella sähköverkkoliiketoimintaa harjoittava Elenia Oy on päättänyt toteuttamaan kaiken uudistettavan verkon säävarmana maakaapelina, ja todennut että koko verkon elinkaarella säävarma verkko on ratkaisuna paras.

Aikaisemmissa sähkölinjoihin liittyvissä kiistoissa (mm. rakennus- ja ympäristölautakunnassa 10.8.2022 käsitellyssä asiassa §112) Suur-Savon Sähkö Oy on ilmoittanut pyrkivänsä maanomistajien tasapuoliseen kohteluun. Tämä ei ole toteutumassa Vaahersalossa. Maakaapelointeja tehdään jakeluverkon uudistuksen yhteydessä useiden Vaahersalon kiinteistöjen alueilla ja teiden varsissa. Maankäyttö- ja rakennuslain 161§ todetaan, että yhdyskuntateknisten laitteiden ”....sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle aiheuteta tarpeetonta haittaa.” Ilmajohtojen aiheuttama haitta kiinteistöjen virkistyskäytölle, metsätaloudelle, hyödyntämiselle matkailua tukevassa toiminnassa sekä niiden tarjoamille luontoarvoille ja ekosysteemipalveluille on tarpeeton, koska ilmajohtot voidaan korvata maakaapeloinnilla.”

Järvi-Suomen Energia Oy on antanut 17.5.2024 päivätyn vastineen, hakemukseen tarkennuksia eri kiinteistöjen kohdalla tapahtuneisiin muutoksiin sopimuksissa tai linjauksissa sekä uusiin eitettyihin vaihtoehtoihin (pöytäkirjaliite J):

”Savonlinnan kaupunki pyytää Järvi-Suomen Energia Oy:ltä vastinetta esitettyihin uusiin vaihtoehtoihin. Katselmustilaisuudessa 9.4.2024 nousi esille maanomistajien esittämänä uusi vaihtoehto 4. ja Järvi-Suomen Energia Oy esitti muutoksia aiemmin esitettyyn vaihtoehtoon 3:een. Tässä vastineessa käytetään muutetusta vaihtoehtodesta edelleen nimeä vaihtoehto 3.

Liitteenä olevat vaihtoehtokartat ja kustannusvertailu on päivitetty, jotta uusista vaihtoehtoista saadaan vertailukelpoisia alkuperäisiin. Vaihtoehdot 1. ja 2. ovat sijainniltaan alkuperäisen hakemuksen mukaisella paikalla.

Järvi-Suomen Energia Oy esittämä vaihtoehto 3:

Tämän hankkeen kannalta ilmajohtojen sijainti Vaahersalontien varressa on olennaisen tärkeä jakeluvarmuudelle. Vaahersalontien varren ilmajohto on

tämän hankkeen ns. runkoreitti, jonka luotettavuus vaikuttaa koko

Vaahersalon jakeluvarmuuteen. Maanomistajat ovat vastustaneet 20 kV ilmajohdon sijoittamista Mäntyniementien varteen. Katselmuksen yhteydessä käydyssä keskustelussa kiinteistöjen 740-559-2-56 ja 740-559-2-69 omistajat pitivät vaihtoehdon 3. mukaista sijoittamista vähemmän haittaa tuottavana, kuin vaihtoehtoa 1. Järvi-Suomen Energia Oy on valmis hyväksymään vaihtoehdon 3. mukaisen sijoittamisen, mikäli maanomistajat yleisesti pitävät sitä vähemmän haittaa tuottavana kuin vaihtoehtoa 1. Järvi-Suomen Energia Oy ei pidä tätä vaihtoehtoa toimitusvarmuuden kannalta niin hyvänä ratkaisuna kuin tienvarteen kokonaisuudessaan sijoitettava vaihtoehtoa 1.

Vaihtoehdon 3 mukainen sijoittaminen vaatii tarkempaa kontaktointia ja sopimista kaikkien niiden maanomistajien kanssa, joihin muutos vaihtoehtoon 1 verrattuna vaikuttaa. Järvi-Suomen Energia Oy voi lähteä luvittamaan kirjallisin sopimuksin tätä vaihtoehtoa, jos keskeiset maanomistajat ovat sen kannalla ja Savonlinnan kaupungin rakennusvalvonta tätä edellyttää ja pitää sitä maanomistajille vähemmän haittaa tuottavana kuin vaihtoehto 1.

Vaihtoehto 3 on kustannuksiltaan 11.500 euroa kalliimpi kuin vaihtoehto 1.

Kiinteistön 740-559-2-56 ja 2-69 edustajan esittämä vaihtoehto 4:

██████ esittää vastineessaan 6.3.2024, että ennen lautakuntakäsittelyä vanhoja ilmakaapeleita hyödyntävää vaihtoehtoa (4) tulisi vielä selvittää perusteellisimmin.

Olemme vastineissamme ja kuulemistilaisuuksissa tuoneet selkeästi esille, että rakentamistavan täytyy olla yhteneväinen ja emme hyväksy ns. sekaverkkoa. Edellisessä vastineissamme 16.2.2024 perustelimme kirjallisesti syitä, miksi pyrimme välttämään sekaverkon rakentamista.

Vaihtoehto ei edelleenkään täyttäisi hakemuksessamme esittämiämme kehityssuunnitelmamme linjauksia, eikä olisi maanomistajien kannalta tasapuolinen vaihtoehto.

Emme pidä sitä myöskään kustannuksiltaan kohtuullisena vaihtoehtona. Vaihtoehto 4 on noin 100.000 euroa kalliimpi kuin vaihtoehto 1 ja noin 20.000 kalliimpi euroa kuin vaihtoehto 2.”

Järvi-Suomen Energia Oy on ilmoittanut sähköpostilla 28.8.2024, että pyydetään Savonlinnan kaupungin rakennuslupaviranomaista jatkamaan asian käsittelyä alkuperäisen hakemuksemme mukaan: ”Vaihtoehdon 3 mukaisesta reitistä ei ole päästy sopimukseen keskeisten maanomistajien kanssa.

Kiinteistöt 740-559-2-56, 740-559-2-65, 740-559-2-68 eivät hyväksy 20 kV ilmajohdon sijoittamista omistamilleen maille vaihtoehdon 3 mukaisesti. Myöskään Mäntyniementien tiekunta ei hyväksy vaihtoehdon 3 mukaista kaapelointia.

Tässä yhteydessä selvitimme myös Savonlinnan kaupungin mielipiteen (maan omituksen vastaavalta taholta) johtojen sijoittamisesta kiinteistölle

Kunta-Paavola 740-559-3-9. Kaupunki hyväksyisi keskustelujen perusteella sijoittamisen oman kiinteistönsä puolelle ja silloin 20 kV ilmajohtoja ei tarvitsisi sijoittaa kiinteistölle 740-559-2-65.

Pyydämme Savonlinnan kaupungin rakennusvalvontaviranomaista jatkamaan asian käsittelyä alkuperäisen hakemuksemme mukaisesti.”

Järvi-Suomen Energia Oy on antanut 19.6.2025 päivätyn vastineen, koskien hakemuksen päivityksiä eri kiinteistöjen kohdalla tapahtuneisiin muutoksiin sopimuksissa (pöytäkirjaliite K):

”Savonlinnan kaupunki pyytää Järvi-Suomen Energia Oy:ltä vastinetta siitä, mitä kiinteistöjä hakemus koskee tässä vaiheessa käsittelyä. Järvi-Suomen Energia Oy:n puolesta [REDACTED] on 28.8.2024 ilmoittanut, että neuvottelut maanomistajien kanssa, eivät tuottaneet tulosta. Sijoittamislupahakemuksen käsittelyä on pyydetty jatkamaan alkuperäisen hakemuksen mukaisesti.

Aikaisemmin [REDACTED] oli 16.2.2024 peruuttanut hakemuksen kiinteistöjen Mattila 740-559-2-54, Heikkilä 740-559-1-13, Marlonniemi 740-559-1-4 sekä Koivuranta 740-559-2-45 osalta, koska näiden kiinteistöjen osalta oli päästy sopimukseen. Lisäksi sopimukset on tehty kiinteistöjen Mäntylä 740-559-2-13 ja Pajupirtti 740-559-3-79 kanssa.

Sopimukset puuttuvat edelleen seuraavilta kiinteistöiltä:

*Marjamäki 740-559-2-68,
Lähderinne 740-559-2-69
Rauhala 740-559-1-28,
Penttilä 740-559-1-32,
Sauna-Aho 740-559-2-56,
Tahvanala 740-559-2-55,
Matinniemi 740-559-2-65,
Kesäniemi 740-559-4-101,
Lahtela 740-559-2-10,
Mäntyniemen yksityistien tiekunta*

Hakemuksen uudistaminen

Järvi-Suomen Energia Oy ilmoittaa ensisijaisesti hakevansa sähköverkon sijoittamista Vaihtoehdon 1 mukaisesti. Maanomistajien kanssa on käyty läpi useita eri vaihtoehtoja. Verkkoyhtiö ei voi hyväksyä sellaisia maanomistajien esittämiä vaihtoehtoja, joissa syntyisi sekaverkkoa. Maakaapelivaihtoehtoa ei voida pitää teknis-taloudellisesti tyydyttävänä vaihtoehtona, sillä maakaapeli on 19,1 % kalliimpi kuin ilmajohtovaihtoehto.

Maanomistajan uudet sijoitusehdotukset

Maanomistajilta on saapunut 11.6.2025 verkkoyhtiölle uusi sijoitusehdotus. Mäntyniementien tiekunta on maanomistajien ehdotuksen hyväksynyt. Järvi-Suomen Energia Oy on selvittänyt tämä ko. 2/2 suunnitelman toteuttamiskelpoisuutta ja todennut, että vaihtoehto lisää sekaverkon määrää ja sen vuoksi ei ole verkkoyhtiön hyväksymä vaihtoehto. Sekaverkko vaikeuttaa sähköverkon suojauksen toteuttamista. Verkkoyhtiön velvollisuus on suunnitella ja rakentaa sähköverkkoa, jossa suojaukset toimivat oikein myös vikatilanteessa.

Sekaverkko Verkkoyhtiön kannalta on kestämaton tilanne, että yksittäiset kiinteistöt tai lyhyet osuudet ilmajohtoverkkoa tehtäisiin maakaapelina. Sähköverkon vikaantumisherkkyys lisääntyisi huomattavasti sekaverkossa. Sekaverkon hankalampi korjattavuus aiheuttaa verkon

kunnossapidon suunnittelun ja toteuttamisen vaikeutumista. Vian korjaustyöt voivat pitkittyä yli sallittujen keskeytysaikojen. Seuraavassa luettelossa on tuotu esille sekaverkon haittoja ja periaatteita, miksi maakaapelia ei rakenneta pieniä osuuksia keskelle ilmajohtoverkkoa kuin pakkotilanteessa:

- Sekaverkon sähkötekniinen suojaus muuttuu haasteellisemmaksi
 - Pylväsnoisujen määrän kasvaessa vaipan vetäytymisvikojen määrä kasvaa
 - Ylijännitesuojien ja ylimääräisten liitoksien määrä kasvaa
 - Sekaverkossa on tarvetta entistä useammille erottimille
 - Lisääntyvien komponenttien myötä myös kunnossapitotarkastettavia kohteita on enemmän ja tarkastuskierto on erilainen
 - Maasulkuvirrat ja loistehon kompensointitarve kasvaa ja hajautettujen laitteistojen suunnittelu on haasteellisempaa
 - Askelijännitteen riski kaapeloiduilla osuuksilla voi muodostua ongelmaksi
 - Ilmajohto-kaapeli sekaverkossa ukkosen aiheuttamat rakenneviat kasvavat
- o Ylijännite kuormittaa maakaapeleita
- o Ylijännitesuojilla pyritään ehkäisemään ylijännitteen pääsemistä maakaapeliverkkoon -> Ukkoset hajottavat vuosittain ylijännitesuojia 20 kV pylväspäätteillä aiheuttaen keskijänniteverkon vian.

vaihtoehdolle 1

Ilmajohto sähkötekniisenä vaihtoehtona tällä alueella on sähköalan asiantuntijoiden harkinnan lopputulos. Tähän valintaan vaikuttavat mm. maaston muodot ja maaperä, sähköön käyttömäärät sekä saneerauskohteen sijainti suhteessa muuhun sähköverkkoon. Suunnittelua tehtäessä vaihtoehtoja tarkastellaan kokonaisuutena. Järvi-Suomen Energia Oy:n verkon suunnittelun ammattilaiset ovat tuottaneet pitkän tähtäimen suunnittelussa tavoiteverkon, jota yhtiö noudattaa uudistaessaan sähköverkkoa. Energiavirasto on kehittämissuunnitelman ja tavoiteverkon vahvistanut ja valvoo sen toteutumista. Verkkoyhtiön on noudatettava kehittämissuunnitelmaa ja tavoiteverkkosuunnitelmaa. Kaikkia maanomistajien vaatimuksia ei voida tavoiteverkon ja muiden suunnittelua ohjaavien määräysten vuoksi toteuttaa.”

■■■■■ (Vaahersalo), ■■■■■ (Mäntyniemen yksityistie) ja ■■■■■ (Vaahersalon kyläyhdistys) ovat ehdottaneet sähköpostilla 15.9.2025 Järvi-Suomen Energia Oy:lle keskustelutilaisuutta tapahtuvaksi 1.10.2025:

”Aikaisempiin sähköposteihin (27.8.2025 ja 1.9.2025) viitaten ehdotamme, että kokoonnumme 1.10.2025 klo 14:00 Harjun Porttiin (Tuunaansaarentie 2, Savonlinna) keskustelemaan Vaahersalon sähköverkon uudistamisesta. Keskustelun pohjaksi esitämme oheisten liitteiden mukaisen vaihtoehdon (vaihtoehto 2/3, 5.7.2025). Siinä Vaahersalontien ja Mäntyniementien varteen tulevat johdot toteutettaisiin maakaapeleina, mutta Ukonniityntien päässä olevalle muuntajalle menevä johto toteutettaisiin ilmakaapelina suurimmalta osin nykyistä reittiä pitkin. Sekaverkon määrä tässä vaihtoehdossa pysyisi vähäisenä, ja siten myöskin pylväsnoisujen, ylimääräisten liitosten, ylijännitesuojien ja muiden ilmajohtoon verrattuna ylimääräisten komponenttien määrä olisi vähäinen.

Maakaapelivaihtoehto on JSE Oy:n mukaan huomattavasti kalliimpi kuin ilmajohtovaihtoehto. Tässä vaihtoehdossa kustannuksia pelkästään maakaapelilla toteutettavaan vaihtoehtoon verrattuna kuitenkin alentaisi se, että Ukonniityntien päässä olevaan muuntajaan menevä johto toteutettaisiin ilmajohtona nykyistä reittiä hyödyntäen.

Kokoontumiseen osallistuu Vaahersalosta [REDACTED], Mäntyniemen yksityistien tiehoitokunnan edustaja sekä Vaahersalon kyläyhdistyksen edustaja. Pyrimme saamaan paikalle myös Vaahersaloon liiketoiminnassaan hyödyntävien matkailuyritysten edustuksen. Savonlinnan kaupunki lähettää edustajansa paikalle, todennäköisesti Jari Heiskasen. Mielestämme on tarpeellista, että keskustelun lisäksi tutustumme alueeseen ja linjojen sijoituspaikkoihin paikan päällä Vaahersalossa.

Mikäli ehdottamamme ajankohta ei teille käy, voimme sopia paremman ajankohdan.”

Verkkoyhtiö on ilmoittanut sähköpostilla 16.9.2025 ettei se ole osallistumassa kyseiseen tilaisuuteen: ” Verkkoyhtiön puolesta ilmoitamme, että emme ole osallistumassa uuteen maastokatselmukseen.”

”Tuo sähköpostissa 15.9.2025 liitteenä ollut uusi ehdotus ei ole sellainen, jota verkkoyhtiö voisi lähteä edistämään. Uudessa esityksessä on maakaapelointia entistäkin enemmän ja verkkoyhtiön kanta on, että runkoverkko olisi ilmajohtona. Emme voi suostua tähän esitykseen vaan haluamme että rakennusvalvontaviranomainen tekee ratkaisun asiassa. Olemme jo aikaisemmin toimittaneet perustelut, miksi tässä kohteessa meille ensisijainen vaihtoehto on ilmajohto.

Maanomistajien kanssa on neuvoteltu sähkölinjasta alkaen vuodesta 2022 jo paljon ennen kuin asian on tuotu Savonlinnan kaupungin rakennusvalvonnan käsittelyyn 22.11.2023. Matkan varrella on useita neuvotteluja maanomistajien kanssa. Katselmuksia ja kokoontumisia on pidetty mm. 8.12.2022, 20.12.2023 ja 26.1.2024. Verkkoyhtiö ei halua uusia tapaamisia vaan nyt rakennuslautakunnan tulisi tehdä päätös.”

Rakentamislain 131 §:n mukaisesti sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Kaupungin asiaa valmistelevalta virkamieheltä on pyydetty ratkaisua jo useasti sekä puhelimitse, että kirjallisena. Asia on ollut kaupungilla käsittelyssä jo 1 v ja 10 kk. Ratkaisu asiassa olisi tehtävä nopeasti”

Rakennusvalvonnassa on linjattu, että kyseiselle katselmukselle rakennusvalvontaviranomaisen päätöksentekoa varten ei ole tarvetta koska hakemus on edelleen pääpiirteittäin alkuperäisessä muodossaan. Kyseessä ei ole merkittävästi muutettu vaihtoehto.

Hakija on perustellut seikkaperäisesti eri vaihtoehtojen välillä, eikä muutosehdotuksissa ole perusteltu miten hakijan teknistaloudelliset perustelut, ja sähköverkko asiantuntijoiden laatima suunnitelma olisivat vaillinaisia. Ei ole myöskään tuotu yksiselitteisesti esille sellaista, mikä tässä kohteessa vaikuttasi esimerkiksi maisemallisiin tai käytännön haittoihin, joita voisi syntyä, jos valitaan hakijan ensisijaisesti esittämä hakemuksen vaihtoehto 1. Alueella on voimassa olevassa Punkaharjun Pihlajaveden osayleiskaavakaava. Kyseisen toimenpidealueella vaikuttaa pääasiassa Kaavamerkintä M eli maa- ja metsätalousalue. Lisäksi alueella vaikuttaa Etelä-Savon maakuntakaava. Kummassakaan kaavassa ei suojelumerkintöjä tai maisema-arvoihin liittyviä merkintöjä, jotka saattaisivat vaikuttaa kyseessä olevan hankkeen ratkaisuun. Haukiniemen asemakaava on kumottu 2016.

Pöytäkirjaliitteet ovat luettavissa CloudMeeting -palvelussa.

Esittelijä	Rakennustarkastaja Karvinen Juha
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää, että 20 kV ilmajohto ja 0,4 kV maakaapeli sekä pylväsmuuntamot sijoitetaan suunnittelun vaihtoehto yksi (1) mukaisesti tiloilla: Marjamäki 740-559-2-68, Lähderinne 740-559-2-69 Rauhala 740-559-1-28, Penttilä 740-559-1-32, Sauna-Aho 740-559-2-56, Tahvanala 740-559-2-55, Matinniemi 740-559-2-65, Kesäniemi 740-559-4-101, Lahtela 740-559-2-10, Mäntyniemen yksityistien tiekunta Jollei korvauksesta päästä sopimukseen, asia tulee ratkaista lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.
Käsittely	Jäsen Pekka Laitinen esitti Jussi Löppösen kannattamana, että asia laitetaan uudelleen valmisteluun niin, että heti tammikuun alussa järjestetään katselmus sähköyhtiön, asukkaiden edustajien, virkakunnan ja muutaman lautakunnan jäsenen kanssa. Palaverista tiedotetaan näitä molempia osallisia ja sillä ajatuksella, että sen palaverin lopputuloksesta tulee päätös saman tien tai sitten se tuodaan helmikuun kokouksemme päätettäväksi. Keskustelun päätteeksi puheenjohtajan tiedusteltua asiaa lautakunnalta, todettiin, että tehty muutosehdotus sai yksimielisen kannatuksen.
Päätös	Lautakunta hyväksyi yksimielisesti Pekka Laitisen tekemän muutosesityksen. Katselmus pidetään paikan päällä 19.1.2026 klo 12.00. Rakennus- ja ympäristölautakunnasta katselmukseen osallistuu Seppo O. Kosonen, Pekka Laitinen, Jussi Löppönen ja Rauni Asikainen.
Toimenpiteet	Maanomistajat Järvi-Suomen Energia Oy
RAKYL 18.02.2026 § 21	
965/10.03.00.16/2025	
Valmistelija	Rakennustarkastaja Juha Karvinen, juha.harvinen@savonlinna.fi , puh. 044 417 4692
Selostus	Järvi-Suomen Energia Oy on perunut sähköpostilla 2.2.2026 (<u>pöytäkirjaliite L</u>) Savonlinnan rakennus- ja ympäristölautakunnalle jätetyn maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 161 §:n mukaisen 21.11.2023 päivätyn hakemuksen, joka koskee 20 kV ilmajohtoa ja 0,4 kV maakaapelia sekä pylväsmuuntamoja Vaahersalon kylän alueella.

Päätöstä perua hakemus Järvi-Suomen Energia Oy perustelea poikkeuksellisen kauan kestäneellä käsittelyajalla ja on mahdollista, että osa jo maanomistajien kanssa tehdyistä sopimuksista ehtii vanhentua, ennen kuin lopullinen päätös asiasta saadaan. Lisäksi mahdollinen hallinto-oikeuden käsittely edelleen pitkittää asian käsittelyä.

Lisäksi Järvi-Suomen Energia Oy:n mukaan tällä hetkellä Vaahersalossa käytössä olevalla sähköverkolla on vielä jäljellä teknistä käyttöikää ja sähköverkolle tehdään huoltotoimia normaalin kunnossapitotoimien mukaisesti kuten tähänkin asti.

Koska hakemus on peruttu asian ratkaiseminen käy tarpeettomaksi. Lautakunnalla ei ole oikeudellista perustetta jatkaa asian käsittelyä tai ratkaista asiaa. Hallintolaki (434/2003) 31 § ja 44 §.

Toimivalta

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) 161 §

Esittelijä

Rakennustarkastaja Karvinen Juha

Päätösehdotus

Järvi-Suomen Energia Oy on perunut maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 161 §:n mukaisen hakemuksen, joka koskee 20 kV ilmajohtoa ja 0,4 kV maakaapelia sekä pylväsmuuntamoja Vaahersalon kylän alueella. Koska hakemus on peruutettu, rakennus- ja ympäristölautakunta lopettaa asian käsittelyn.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Maanomistajat
Järvi-Suomen Energia Oy